

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 16/2001 vp

Hallituksen esitys laiksi maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 20 päivänä marraskuuta 2001 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta (HE 207/2001 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon (PeVL 55/2001 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- vanhempi hallitussihteeri Katriina Pessa, maa- ja metsätalousministeriö
- budjettineuvos Kati Suihkonen, valtiovarainministeriö
- yksikön päällikkö Ulla Koivumäki, Osuuspankkikeskus
- jaostopäällikkö Maire Lumiaho, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto ry
- puheenjohtaja Holger Falck, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan maatilalain mukaisten valtion myyntihintasaamisten ja lainojen korkoja korotettaviksi sen suuruiseksi, kuin ne olivat 31 päivänä joulukuuta 1994, kuitenkin enintään 5,5 prosenttiin, siten että korotus koskisi vuoden 1995 alusta lukien neljään prosenttiin alennettuja korkoja.

Lain on tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä tammikuuta 2002.

Perustuslakivaliokunnan lausunto

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan katsonut, että lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä Euroopan yhteisöjen tuki-

säännösten mukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muutoin muuttamattomana, mutta ehdottaa ehdotetun 69 a §:n 2 momentin säännöksestä poistettaviksi sanat "alle viiteen prosenttiin", koska säännös koskisi myös

lainoja, joiden korkoja on alennettu muulla tavoin.

Valiokunta toteaa lisäksi, että hallituksen esityksessä on viitattu EY:n viitekorkoon, jonka on arvioitu laskevan. Valiokunnassa suoritettua asiantuntijakuulemisen yhteydessä onkin kiinnitetty huomiota viitekorkojen nopeisiin muutoksiin viime aikoina. Tämä asiantila näyttää jatkuvan. Tämän vuoksi valiokunta edellyttää, että hallitus reagoi viitekoroissa tapahtuviin muutoksiin nopeasti antamalla muutosten vahvistamisen jälkeen välittömästi valtion myyntihintasäämisten ja lainojen korkojen muuttamista koske-

vat hallituksen esitykset eduskunnalle (*Valiokunnan lausumaehdotus*).

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotus) ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

Valiokunnan muutosehdotus

Laki

maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 12 päivänä maaliskuuta 1999 annettuun maaseutuelinkeinojen rahoituslakiin (329/1999) uusi 69 a § seuraavasti:

69 a §

Maatilalain mukaisten saamisten ja lainojen korot

(1 mom. kuten HE)

Korkoa ei kuitenkaan koroteta, jos:

(1 ja 2 kohta kuten HE)

3) kysymyksessä on saaminen tai laina, jonka vuotuinen korko on alennettu (*poist.*) yritysten saneerauksesta annetun lain (47/1993) tai yksi-

tyishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) mukaisessa järjestelyssä taikka maaseutuelinkeinolain mukaisessa vapaaehtoisessa velkajärjestelyssä tai porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain (45/2000) 6 tai 11 luvun mukaisessa järjestelyssä.

(3 mom. kuten HE)

Voimaantulosäännös
(Kuten HE)

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus reagoi viitekoroissa tapahtuviin muutoksiin nopeasti antamalla muutosten vahvistamisen jälkeen välittömästi valtion myyntihintasäämisten ja lainojen kor-

*kojen muuttamista koskevat hallituksen
esitykset eduskunnalle.*

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 2001

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Timo Kalli /kesk	Lauri Kähkönen /sd
vpj.	Kari Rajamäki /sd	Esa Lahtela /sd
jäs.	Nils-Anders Granvik /r	Eero Lämsä /kesk
	Pertti Hemmilä /kok	Pertti Mäki-Hakola /kok
	Matti Kangas /vas	Olli Nepponen /kok
	Tapio Karjalainen /sd	Erkki Pulliainen /vihr
	Marja-Leena Kemppainen /kd	vjäs. Pekka Vilkuna /kesk.
	Jari Koskinen /kok	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.

VASTALAUSE

Perustelut

Hallituksen esityksessä ehdotetaan maaseutuelinkeinojen rahoituslain muutosta, jolla vanhojen maatilalain mukaisten lainojen ja valtion myyntihintasaamisten korkoja korotettaisiin 1.1.2002 alkaen.

Suomen liittyessä Euroopan unioniin maatalous joutui sopeutumaan monella tapaa erilaiseen toimintaympäristöön kuin missä se oli ennen jäsenyyttä. Tämän vuoksi liittymissopimukseen sisältyi erilaisia järjestelyjä, joilla sopeutumiseen liittyviä ongelmia voitiin helpottaa. Osana näitä järjestelyjä oli taloudellisiin vaikeuksiin joutuneiden tilojen toiminnan helpottaminen alentamalla maatilalain mukaisten lainojen ja myyntisaamisten vuotuinen korko neljään prosenttiin siinä tapauksessa, että peritty vuotuinen korko 31.12.1994 oli yli neljä prosenttia. Korkojen alentaminen on siis liittymissopimuksessa hyväksytty tuki ja tuen määräaika päättyy vuoden 2001 loppuun.

Liityttäessä unioniin vuonna 1995 maatalouteen myönnettyjen uusien luottojen keskikorko oli lähes 10 prosenttia. Nyt uusien maatalouteen myönnettyjen pankkiluottojen keskikorko on 5,75 prosenttia. On myös huomioitava, että korkotasoa on ollut syksyn kuluessa aleneva. On myös hyvin todennäköistä, että Euroopan keskuspankki tulee tekemään päätöksiä, jotka alen-

tavat yleistä korkotasoa euroalueella. Voidaan-kin arvioida, ettei nykyiseen neljän prosentin korkotasoon sisälly sellaista oleellista tukielementtiä, joka edellyttäisi koron nostamista.

Hallituksen esityksestä käy ilmi, ettei korkojen korotuksella ole valtion kannalta merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Sen sijaan yksittäisille maatiloille vaikutus voi olla merkittäväkin. Maatilat, jotka ovat päässeet korkojen alentamisen piiriin, ovat olleet taloudellisesti heikossa asemassa. Näiden tilojen taloudellinen asema ei ole EU-jäsenyyden aikana muuttunut myönteisemmäksi, sillä tilojen muu kustannuskehitys on ollut viime vuosina selvästi kasvava.

Huomiotava on myös, että uusien maaseutuelinkeinojen rahoituslain mukaisten tuettujen lainojen korko asiakkaalle on nykyisin kaksi prosenttia ja korko on yhteneväinen koko maassa. Ennen EU-jäsenyyttä maatilalainojen korko oli alueellisesti porrastettu niin, että se oli Etelä-Suomessa korkeampi kuin muualla Suomessa. Maatilalain mukaisten lainojen korkojen korottaminen asettaisi näin ollen viljelijät tilan sijainnin mukaan eriarvoiseen asemaan.

Ehdotus

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotus hylätään.

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 2001

Eero Lämsä /kesk
Timo Kalli /kesk
Pekka Vilkuna /kesk